

Стѣна единъ, водата другъ.
 А мрачниятъ, печаленъ сводъ,
 Въ подводната скала изрить,
 Пуѣдставяше се въ този видъ:
 Гробъ сѫщи още при животъ.
 Кога Леманъ бѣ разяренъ,
 Ний чувахме прѣзъ цѣли денъ
 Шума на страшнитѣ вълни,
 Разбити въ нашите стѣни.
 Случвало се й неведнажъ
 Да ни поръси съ дребенъ дѣждъ
 Отъ вѣтъра прѣсната вълна;
 А нѣвгашъ изъ дѣлбочина
 Скалата вихъръ потресе —
 Тогазъ надѣхме се се,
 Че тя ще потопи и настъ;
 О, сладъкъ билъ би смѣртниятъ часъ!

VII

За срѣдниятъ братъ казахъ азъ вечъ,
 Че той безъ ропотъ и безъ рѣчъ,
 Страдаеше разбить, унилъ.
 Той твърдо бѣше се рѣшилъ
 Отъ гладъ да умре — и храна
 Въ уста си вечъ не турна.
 Тя бѣше твърда, но ловецъ
 По-твърда снася наконецъ.
 Млѣкотъ отъ нашътѣ планини
 Вода го мръсна замѣни;
 А хлѣбътъ бѣ, какъвто й билъ,
 Отъ какъ човѣкътъ е открилъ
 Затворъ за своитѣ врази,
 Шо хлѣба кvasята съ сълзи
 Да уталожватъ своя гладъ.
 О, не отъ нужда моя братъ
 Отпадна толкозъ — и въ разкошъ
 Отпадналь би по-бързо ощъ;
 Не падна той отъ страхъ въ борби:
 Затворътъ него го уби!
 Защо да крия? той умрѣ . . .
 Глава си клѣта да подпре,
 Ржката си не можахъ азъ
 Да му подамъ въ послѣдниятъ часъ.
 Гризѣхъ оковитѣ отъ ядъ,
 Кълнѣха моитѣ уста,
 Но все напраздно; моятъ братъ,
 Въ борба ужасна съ смрѣтъта,
 Преста да диша . . . Азъ го чухъ
 Кога прѣдаде Богу духъ.

Окови снѣха тѣ завчасъ,
 Земя изриха и прѣдъ настъ,
 Безъ гробъ, молитва и безъ крѣсть,
 Положиха го въ хладна прѣсть.
 Азъ молѣхъ да се ископай
 Гробъ дѣто сльничевъ свѣтъ играй,
 Та клетия ми братъ баръ тамъ
 Да бѣдеше свободенъ самъ.
 Безумна мисъль, може би,
 Но що . . . На тѣзи ми молби
 Смѣхъ хладенъ бѣше отговоръ.
 Сега тозъ влаженъ, черъ затворъ
 Палаченъ памятникъ краси!
 Надъ братовъ гробъ синджиръ виси.

VIII.

Но оня милий, красенъ цвѣтъ,
 Катъ ангелъ що доде на свѣтъ,
 Най-драгия на всички настъ,
 Тозъ исти майчини образъ,
 Любима бащина мечта,
 Надъ него бѣ ми мисъльта.
 За туй крѣпѣхъ живота свой:
 Азъ искахъ да остане той
 Все добъръ, крѣпъкъ и юнакъ,
 Додѣ го видя воленъ пакъ.
 Той много врѣме издѣржа
 Сѫдбата своя съ бодъръ духъ —
 Да се оплаква азъ не чухъ —
 Но най-насетнѣ не можа:
 Свѣтътъ почна да му тегней,
 Той зѣ да вѣхне, да линѣй,
 Отслабна много, стана бледъ.
 О, Боже, колко й страшенъ гледъ,
 Кога човѣкъ душа бере! . . .
 Видѣлъ сѣмъ какъ войникътъ мре,
 Човѣкъ какъ тѣне у море,
 И какъ съ хули на уста
 Разбойникъ пада прѣдъ смрѣтъта.
 Но тамъ бѣ страхъ, а тукъ печаль
 Ядѣше брата ми безъ жаль:
 Въ всичко кротъкъ, мълчаливъ,
 Катъ ангелъ благъ и тѣрпеливъ,
 Умилино, тихо, нѣжно, той
 Безъ ропотъ чакаше покой.
 За близки само бѣ въ тѣга.
 Уви! той скри се катъ дѣга,
 За мигъ що блѣсне на небе.
 Усмивка на уста му бѣ,